

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

K efektivnější správě peněžních prostředků státní pokladny (SP) slouží od ledna 2001 (v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech) **souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny** (dále jen SÚSP). Na tomto účtu jsou vedeny všechny příjmy a výdaje státního rozpočtu, výnosy z prodeje státních dluhopisů, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků, spravované finančními úřady. **Zůstatek prostředků na SÚSP je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.**

Souhrnná pozice státní pokladny

Ukazatel	v mil. Kč			
	30.9.2003 (1)	30.9.2004 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	-80 268	-40 516	39 752	50,5
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	2 807	8 805	5 998	313,7
3. Sdílené clo EU a SR - saldo	x	566	566	x
4. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	258	929	671	360,1
5. Prostředky na účtech SFA (netermínované)	94 378	102 897	8 519	109,0
A. Souhrnný účet státní pokladny (ř. 1 až 5)	17 175	72 681	55 506	423,2
B. Financování státní pokladny (řízení likvidity)	-17 132	-72 609	-55 477	423,8
C. Celková pozice souhrnného účtu SP (A+B)	43	72	29	167,4

V 1. až 3. čtvrtletí letošního roku byly, stejně jako v minulém roce, na účtech státních finančních aktiv vykazovány nejenom prostředky účelově určené ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (na restituce, povodně, obchvat Plzně apod.), ale především prostředky získané emisemi státních dluhopisů (evidované na „umořovacím účtu“). Zapojení prostředků umořovacího účtu v rámci SÚSP je téměř o 10 mld Kč vyšší než tomu bylo ve stejném období loňského roku (97,1 mld Kč proti 87,8 mld Kč) a souvisí s vyššími emisemi státních pokladničních poukázek a dluhopisů (ve srovnání s příznivým vývojem salda státního rozpočtu).

Ke konci září 2004 byl na souhrnném účtu státní pokladny vykázán zůstatek ve výši **72,7 mld Kč** (podrobněji viz tabulku č. 5 v příloze). Tento byl součtem:

- **schodku státního rozpočtu ve výši –40,5 mld Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 559,3 mld Kč a výdaji ve výši 599,8 mld Kč,

- **zůstatku sdílených daní určených do územních rozpočtů ve výši 8,8 mld Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní ve výši 81,7 mld Kč a skutečným převodem těchto daňových příjmů územním rozpočtům ve výši 72,9 mld Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené pro územní orgány - obce a kraje - za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů),

- **zůstatku sdílených daní (cla) Evropské unie (ES) a státního rozpočtu ve výši 0,6 mld Kč**, představujícího rozdíl mezi celkovým vybraným clem ve výši 1,9 mld Kč a jeho převody do rozpočtu EU (0,9 mld Kč) a do státního rozpočtu (0,4 mld Kč).

- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (Státní fond životního prostředí a Státní fond dopravní infrastruktury) ve výši 0,9 mld Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich inkasem (5,0 mld Kč) a převodem (4,1 mld Kč),

- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 102,9 mld Kč**, představujících zůstatky účelových prostředků vedených na netermínovaných účtech v ČNB (např. na umořovacím účtu již zmíněných 97,1 mld Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje ze zániku věcných břemen 0,9 mld Kč, na účtu prostředků úrazového pojištění 0,7 mld Kč, na účtech souvisejících s restitucemi zemědělského majetku 1,6 mld Kč, s odstraňováním důsledků povodní 0,3 mld Kč, na účtu tzv. zvláštních účelových prostředků, jež tvoří především splátky půjček a návratných finančních výpomocí a příjmy z likvidace státních podniků celkem 1,2 mld Kč; patří sem i zůstatky na bankovních účtech prostředků z úvěrů přijatých od EIB na dálniční obchvat Plzně 0,4 mld Kč, na Masarykovu univerzitu 0,2 mld Kč a další).

Zůstatek na SÚSP umožnil dočasné reinvestování prostředků formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání **úrokových výnosů**, resp. **úsporu úrokových nákladů** v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí.

Řízení likvidity státní pokladny, tj. vyrovnávání nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu v průběhu roku, se proti stejnému období minulého roku **zlepšilo**, když průměrný denní stav nevyužitých prostředků na SÚSP dosahoval 221 mil. Kč proti 371 mil. Kč v loňském roce. Vyšší průměrný denní stav SÚSP v letošním roce (45,2 mld Kč proti loňským 16,9 mld Kč) a tím i vyšší průměrný denní objem reinvestovaných prostředků (45,0 mld Kč proti 16,6 mld Kč) souvisí jednak s příznivým vývojem salda státního rozpočtu v letošním roce (průměrný denní letošní schodek byl necelých 60 % loňského průměrného schodku), jednak s vyššími emisemi státních dluhopisů (vliv první zahraniční emise ve výši 1,5 mld €), což se odrazilo ve výrazně vyšším odkupu poukázek ČNB než v roce 2003:

	v mil. Kč					
	Saldo běž. hospod. SR	Zůstatky účtů pro převod daní FÚ, SF a EU	Netermínované vklady SFA	Souhrnný účet SP	Financování SP	Celková pozice SP
	1	2	3	4=1+2+3	5	6=4+5
průměrné denní stavy (počítáno na pracovní dny)						
leden - září 2004	-29 866	5 220	69 843	45 197	-44 976	221
2003	-50 129	4 740	62 319	16 930	-16 559	371
rozdíl	20 263	480	7 524	28 267	-28 417	-150

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na SÚSP v lednu až září letošního roku **představoval 45,2 mld Kč** a tvořily jej průměrný denní schodek státního rozpočtu (-29,9 mld Kč), průměrný denní zůstatek na účtech sdílených daní finančních úřadů, státních fondů a EK (+5,7 mld Kč) a průměrný denní zůstatek na účtech netermínovaných vkladů státních finančních aktiv (+69,8 mld Kč).

Z volných prostředků SÚSP bylo **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami v průměru denně **45,0 mld Kč** (ve stejném období minulého roku to bylo 16,6 mld Kč). Průměrný denní **stav volných** (nevyužitých) **prostředků** na SÚSP tak činil **0,2 mld Kč** (v loňském roce to bylo 0,4 mld Kč).

Výnosy z operací při řízení likvidity s poukázkami ČNB (účet operace na finančním trhu) od počátku roku do konce září představovaly 752 mil. Kč (ve stejném období roku 2003 činily 349 mil. Kč), **náklady na státní pokladniční poukázky** v letošním roce nebyly vykázány (v roce 2003 činily 6 mil. Kč).